

SVERIGES
SKOLLEDARE

ledarna
SVERIGES CHEFSORGANISATION

Sveriges
Lärare

Kommunal.

Akademikerförbundet SSR

Sveriges
Arkitekter

Sveriges Ingenjörer

Fc Fysioterapeuterna

SVERIGES
ARBETSTERAPEUTER

2025-03-10

Fackligt yrkande: Budget 2026 Falu kommun

Den 6 februari deltog flera av fackförbunden vid Uppstart inför budget 2026 och framförde tillsammans vad som är viktigt för personalen i kommunen. Vill i detta gemensamma yrkande återigen trycka på dessa saker.

Kommunen vill vara en attraktiv arbetsgivare och då måste hållbarhetsperspektivet även gälla personalen! Vi värnar om personalens hälsa och långa hållbarhet och vill se politiker som tänker proaktivt och pre-rehab, d v s innan människor har blivit sjukskrivna.

För att kunna göra det måste personalen ges rätt förutsättningar för att kunna utföra sitt uppdrag, där det finns balans mellan de krav som ställs och de resurser som ges av arbetsgivaren. Det kan tyckas som en självklarhet, men i den krassa vardagen så ska budgeten hållas och då finns det stor risk att den enskilde medarbetaren endast uppfattas som en budgetpost. Vi vet alla att en frisk och pigg medarbetare gör ett effektivare och bättre arbete än en som är pressad till det yttersta. Proaktivt arbete leder till en god arbetsmiljö, då samvetsstressen minskar, vilket leder till friskare personal och lägre personalomsättning. Resurser kan läggas på annat!

Vi vill också trycka på att det är av stor vikt att det finns ett närvarande ledarskap hela vägen, där även chefen har förutsättningar att kunna utföra sitt uppdrag. Det måste finnas ett ledarskap där de mjuka värdena är viktiga och just nu är psykosocialt säkerhetsklimat mycket aktuellt. Det måste finnas tillräckligt med tid och resurser för såväl chefer som alla andra medarbetare för att kunna utföra uppdraget.

Vi vill påminna om samhällskontraktet: kommunen ansvarar för alla sina medborgare under hela deras livstid. Därför är det av största vikt att inte bara tänka kortsiktigt under mandatperioden utan se längre. Tidiga och förebyggande insatser minskar risken för större kostnader på lång sikt, såväl för den enskilde medborgaren och dess omgivning som för kommunen och indirekt för dess medarbetare.

Det krävs förebyggande insatser såväl för medarbetarna som för medborgarna och då inte minst de yngre medborgarna. Man måste börja redan med de yngre barnen i förskolan, i de tidigare åren i grundskolan och sedan fortsätta att satsa vidare uppåt under hela skoltiden och sedan vidare in i vuxenlivet. Om kommunen gör det så får man sedan betalt för det i framtiden när dessa barn har utvecklats till trygga och välfungerande vuxna som bidrar till samhället. Dagens budgetbeslut kan minska kostnaderna i framtiden.

Tidiga och rätt anpassade insatser sparar tid, pengar och psykiskt lidande för den enskilde, dess familj, organisationen och samhället. Satsas det tidigt med tillräckliga resurser betyder det att det kortsiktigt blir dyrare just nu, men långsiktigt blir det en lägre total kostnad. Om man inte satsar tillräckligt på de tidiga insatserna så består dessa kostnader i förlorad produktion när människor inte arbetar och betalar skatt, kostnader för olika insatser i skola, vård, rehab o s v samt inte minst kostnaden för människor som inte kan försörja sig själva. Skolans kostnad går då över till socialtjänsten, BUP, Försäkringskassan, vården, polisen e t c. Ett års utanförskap för en person som har misslyckats under sin skolgång kostar samhället 650 000 kr, ett år för 50 personer blir 32,5 miljoner och tio år för 50 personer betyder en kostnad på 325 miljoner! Det finns alltså mycket pengar att spara på längre sikt och då kan resurser läggas på annat. Detta är av särskild vikt då vi vet att färre ska försörja en ökande andel äldre i framtiden.

Förutom allt ovanstående måste så klart alla medarbetare ha en relevant lön, som måste vara budgeterad och inte innebära ”effektiviseringar”, en trygghet i anställningen samt utvecklingsmöjligheter. Kommunen måste se till att det är tillräckligt attraktivt att vara medarbetare i Falu kommun!

Gemensamma yrkanden:

- ***Att Falu kommun höjer sitt friskvårdsbidrag från 500 kronor till minst 2 000 kr för att ligga i paritet med övriga större närliggande arbetsgivare. Friskvårdsbidraget är av stort signalvärde för att visa att Falu kommun satsar på sin personal. (är en attraktiv arbetsgivare.)***
- ***Att en strategiplan och en proaktiv budget läggs med fokus på ett hållbart arbetsliv för såväl personal som Falubor och för att möjliggöra ett längre och mer hållbart arbetsliv ser vi att 80-90-100 kan vara ett första steg.***
- ***Att kommunen som huvudman tillser att skolan får den resurstilldelning som krävs så att man åtminstone når upp till jämförbara kommuners nivå i Kolada, då kostnaden annars blir fortsatt stor för annan kommunal verksamhet.***
- ***Att det tillses av politiken att det finns balans mellan krav och resurser. Budgeten ska möta de krav som ställs i olika lagar som styr kommunens verksamheter. Personalen, som är den enskilt viktigaste resursen, måste ges förutsättningar att kunna utföra sitt arbete med hälsan i behåll. Kommunens sjukskrivningstal och rehab-ärendena måste minska.***
- ***Att politiken är tydlig med att arbetet med en budget i balans är ett gemensamt arbete där politiken tar ansvaret. Personal, d v s både medarbetare och chefer ska***

kunna vända sig uppåt för att få stöd i detta, utan skuldbeläggande av den enskilde eller att det resulterar i sämre löneutveckling.

- *Att de yrken som behöver förberedelse inför att kunna utföra arbete, ex ombyte av kläder samt ställtid inför första lektion, där ska denna tid ingå i arbetstiden.*

Sveriges Lärare
Sveriges Ingenjörer
Sveriges Arbetsterapeuter
Akademikerförbundet SSR
Kommunal
Ledarna

Sveriges Arkitekter
Sveriges Skolledare
Fysioterapeuterna
DIK
Vision
Vårdförbundet